

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

מאי 2024 | תשפ"ד

הנדון: מנחה לתכנון לוחות זמנים ולקביעת "זמני גג" בטיולים

מטרתו של מסמך זה היא להגדיר את העקרונות המרכזיים שיסייעו למי שמנהל/ת את הטיול ולמתחלקים/ות להתייחס באופן מקצועי ככל הניתן לחישוב לוחות זמנים ולהגדרות של "זמני גג".

1. **תפיסת השיטה של הגדרת "זמני גג":** זמן הוא משאב שאם "יתבזבז", אין אפשרות להשיבו. בשל כך, עלינו לתכנן את לוחות הזמנים בקפידה ולעגן את התכנון באמצעות עוגנים המתייחסים למועד הכי מוקדם האפשרי ולמועד הכי מאוחר ("זמן גג"), שאם נחרג ממנו הפעילות עלולה להשתבש. כאשר אנו עוסקים בטיולים, השיבוש יכול להיות "כניסה (בלתי מתוכננת) לחושך", המשך הפעילות בתנאי עומס חום וכד'. בשל כך, על פי רוב, נקודות הייחוס שלנו יהיו זמני אור ראשון וזריחה, זמני שקיעה ואור אחרון כעוגנים קבועים. ראוי להשתמש בכלי זה כדי לעמוד גם ביעדי לוי"ז שאינם בטיחותיים, כגון שעת חזרה מקסימלית לשבטים על פי שכבות גיל, וכן כאמצעי להימנע מחזרה מאוחרת של שומרי/ות מסורת בימי שישי ובערבי חג.
 2. **הנחות יסוד והגדרות תנועתיות לקביעת השעות המוקדמות המותרות לפעילות ושעות הגג המקסימליות:**
 - 2.1. השעה המוקדמת ביותר להתייצבות אוטובוסים בשבטים ובחניונים – 05:00.
 - 2.2. השעה המוקדמת ביותר לחזרה לשבטים מפעילויות חוץ – 16:00.
 - 2.3. שעת החזרה המאוחרת ביותר בימים בהם למחרת מתקיימים לימודים – 18:00.
 - 2.4. שעת החזרה המאוחרת ביותר בימים בהם למחרת לא מתקיימים לימודים:
 - 2.4.1. ימי ראשון-חמישי:
 - חניכים/ות בכיתות ד'-ו' יגיעו הביתה עד שעה 20:00.
 - חניכים/ות בכיתות ז'-ט' יגיעו הביתה עד שעה 22:00.
 - חניכיות שכב"ג יגיעו הביתה עד שעה 23:00.
 - 2.4.2. ימי שישי:
 - חניכים/ות בכיתות ד'-שכב"ג יגיעו הביתה עד שעה 18:00. חריגות באישור מנהל/ת המרחב.
 - חניכיות/ות עדת הצופים יגיעו הביתה ביום שישי עד שעתיים לפני כניסת השבת, כלומר יגיעו לשבט שעתיים וחצי לפני כניסת השבת.
3. **מספר עקרונות יסוד בקביעת "זמני גג":**
 - 3.1. "זמן גג" מתייחס לנקודת הזמן בה מסתיימת פעילות או חלק ממנה ("אחרונים בטור יצאו למסלול", "אחרונים ירדו בסולם", "אחרונים סיימו את ארוחת הצהריים" וכד').
 - 3.2. תכנון "זמני גג" ייעשה על ידי מתכנני/ות הפעילות, אך "זמן הגג" הסופי ייקבע על ידי המתחלקים/ות.
 - 3.3. לעמידה או לאי עמידה ב"זמני הגג" חייבת להיות משמעות מעשית, כגון הפסקת פעילות, קיצור פעילות אחרת (כמו הפעלה או ארוחה) וכד'.

* בכל מקרה של חשש לחריגה מ"זמן הגג" שהוגדר, יש ליצור קשר עם הגורם המתחלק לקבלת הנחיות להמשך.

** במקרה של חשש ל"כניסה לחושך", יש ליצור קשר גם עם חדר מצב ולנהוג לפי הנחיותיו.

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

4. קצב הליכה ו"זמני גג" – הגדרות:

- 4.1. כל המפתחות הרשומים מטה הם ללא עצירות והפסקות אוכל ופעילות. יש להוסיף בלוחות הזמנים.
- 4.2. ככלל, קצב הליכה רגלית ממוצע של קבוצות בתנועת הצופים הוא 2 קמ"ש.
- 4.3. כשמדובר על תא שטח מורכב (עליות / ירידות / תוואי סלעי וכו') – קצב ההליכה הוא 1 קמ"ש.
- 4.4. כשמדובר על תא שטח מישורי / שביל גיפים – קצב ההליכה הוא 3 קמ"ש לכיתות זי-י"ב ו-2 קמ"ש לכיתות די-וי.
- 4.5. מסלולים בהליכה לילית / הליכת ניווטים הם בגדר "שטח מורכב" המחושב לפי 1 קמ"ש.
- 4.6. מספר המטיילים/ות בטור משפיע על זמן ההליכה המתוכנן לקבוצה לשם הגעה מנקודה לנקודה, ועל כן יש לחשב טווח זמנים נוסף כאשר מדובר בקבוצות גדולות, עפ"י הטבלה המפורטת:

מספר מטיילים	עד 100	עד 250	עד 400	מעל 400
זמן שיש להוסיף	ללא תוספת	להוסיף שעה	להוסיף שעה וחצי	להוסיף שתיים

- 4.7. כאשר מסלול מכיל צווארי בקבוק ייחודיים – כגון סולמות, יתדות, מעבר נחל וכו' – יש לבחון את הזמן שייקח לקבוצה בכללותה לעבור את המכשול, החל מהגעת החניך הראשון ועד לסיום המכשול של החניך האחרון. על בסיס הזמן שלקח למטיילים בטיול ההכנה, יש לקבוע את הזמן שעתיד לקחת בביצוע בהתאם לחישוב זה:

$$\text{זמן צפוי לביצוע} = \text{מקדם 10\% (בשל הבדלי ניסיון, טיילות וכד')} + \text{מספר החניכים בביצוע} \times \text{לחלק במספר המשתתפים בטיול ההכנה} \times \text{הזמן שארך צוואר הבקבוק בטיול ההכנה}$$

* ניתוח הזמנים הטוב ביותר לצוואר בקבוק הוא ניסיון העבר תוך התייחסות והשוואה לנוסחה הנ"ל.

- 4.8. ארוחה במהלך המסלול – יש לחשב כמקטע בפני עצמו של בין 40 ל-60 דקות.
- 4.9. "זמן גג" תנועת לסיים מסלול – שעה לפני השקיעה לכל המאוחר. לדוגמה: בחנוכה – שעה 16:00; בפסח השעה תושפע משעון חורף/קיץ 17:00/18:00.
- 4.10. השעה המוקדמת ביותר ליציאה למסלול תיקבע עפ"י אור ראשון (כ-20 דקות לפני הזריחה) או עפ"י הנחייה ספציפית של רט"ג ביחס לשמורה הספציפית.
- * הנחיות רט"ג לעיתים יחמירו על "אור ראשון" מטעמי שמירה על הטבע. יש לנהוג עפ"י המחמיר (המאוחר).
- 4.11. השעה המוקדמת ביותר לסיים מסלול – בנוסף ל"זמן הגג" התנועת לסיים מסלול, נגדיר את השעה המוקדמת ביותר לסיים מסלול. ככלל, השעה המוקדמת ביותר להגעה לחניון הלילה בתום מסלול תהיה 15:00, וזאת על מנת לאפשר לחניכים/ות חוויית טיול צופי מלאה, וכן לתת זמן התארגנות לצוות החניון לטובת הקמת המתקנים הנדרשים בו.

5. בחירת קיטועים נכונה:

- יש לבחור נקודות שיהיו ברורות הן על גבי המפה והן בשטח. נקודה מאוד ברורה בשטח יכולה לא להיות ברורה על גבי מפה ולהיפך, ולכן חשוב לקטע באחת מהנקודות הללו: פיזולי שבילים (תוך ציון מספרי השבילים), שיא גובה / תצפית, חציית כבישים, חציית נחל זורם, גשר, התחלה או סיום של עלייה או ירידה, מכשול (כמו סולם) וכו'.
- * קיטוע טוב יהיה בנקודה בה יש קליטה סלולרית.
- ** במסלול אשר מכיל "צוואר בקבוק", יש להגדיר את צוואר הבקבוק כמקטע בפני עצמו (מהגעת החניך/ה הראשון/ה ועד סיום של האחרון/ה).
- *** אם יש במסלול נקודה המתאימה לקיצורו / פינוי ממנו בחירום, עליה להופיע בקיטועים.

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

6. הגדרת "זמני גג" בפועל:

- 6.1. כדי להיות ממוקדים, נבחר לסמן בתחקיר עד 4 "זמני גג" הכוללים: תחילת מסלול, 1-2 קיטועים במהלך המסלול, סיום מסלול.
- 6.2. ניתן כמובן לקטע ולתזמן את המסלול ביותר מ-5 קיטועים, אך רק 4 יוגדרו לבקרה על ידי המתחקר/ת ויקראו "זמני גג". יתר הנקודות יוגדרו כקיטועים "רגילים" שסייעו לראש הטור בניהולו.
- 6.3. מקטעים רלוונטיים נוספים, כמו נסיעה עד לנקודת ההתחלה של מסלול, יקבלו גם כן "זמן גג" עפ"י ציר הנסיעה.
- 6.4. בכניסה למסלול ניתן להגדיר שני זמנים: "זמן גג" לחניך/ה ראשון/ה ו"זמן גג" לחניך/ה אחרון/ה.
- 6.5. שלבי החשיבה בהגדרת "זמני הגג":
 - 6.5.1. ניתוח הפעילות הכללית באותו יום, מתווה המסלול ואופיו (קל / בינוני / אתגרי) ופירוקו למקטעים.
 - 6.5.2. בירור "זמן הגג" לסיום (על פי הכתוב בסעיף 4.9).
 - 6.5.3. מעבר על כל המקטעים מהסיום להתחלה, הערכת זמנים לכל מקטע בחישוב לאחור של השעה בה צריך/ה להיות החניך/ה האחרון/ה בתחילת כל מקטע.
 - 6.5.4. יש להגדיר את זמן ההליכה עפ"י אורך הטור ועפ"י העקרונות במסמך זה.
 - 6.5.5. לאחר מעבר על כלל המקטעים עד מקטע היציאה למסלול, יש לבחון את הצורך בשינוי ל"ז" הטיוול (לדוגמה: שינוי שעת ההשכמה).

7. דוגמה לניתוח זמנים: (טיול הכנה לפסח בשעון חורף, 90 מטיילים)

סדר ההגדרה של המקטעים	שם המקטע	פירוט	חניך ראשון	חניך אחרון	הערות
6	יציאה מהשבט	תחילת נסיעה	06:00	06:00	זמן גג
5	תחילת מסלול – שביל אדום 2287	חציית כביש	07:30	08:00	זמן גג
4	פיצול אדום 2287 – שחור 2281	לשים לב שהשביל השחור יורד למטה	10:00	10:30	
3	הגעה לתצפית	נקודה עם קליטה – לדווח החוצה	11:30	12:00	זמן גג
2	פיצול שחור 2281 – כחול 2284	אחרי ארוחת צהריים	13:30	14:00	
1	הגעה לחניון הפרחים	סיום מסלול	16:30	*17:00	זמן גג

* חושב עפ"י שעת שקיעה ב-18:00

בברכה,

מחלקת בטיחות

האגף לחינוך

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

הדגמה – קיטוע מסלול עם "זמני גג" על גבי מפה

אופים
נכונים מאז ולתמיד

הנהגת שורק

הובנה	מס' טיול	מנהל טור	כמות חניכים	שלישי, 24/12	רביעי, 25/12	חמישי, 26/12	שישי, 27/12
שורק 1	2775957	מיכל עדי	265	מסלול לינה חמון חודד נטפים	מסלול לינה חמון חודד נטפים	נחל טנפים - הר-איקרון שחרות	מסלול לינה חמון חודד נטפים
שורק 2	2777846	נגה רעות	265	הר שחמון עדי	הר שחמון חמון חודד נטפים	נחל טנפים - הר-איקרון שחרות	מסלול לינה חמון חודד נטפים

מסלול 1 - הר שחמון

מקום	שם
מקום	און ג' לחניך אחרון
בניסה למסלול	12:30
פיצול בחול-אדום	14:00
פיצול בחול-ירוק-אדום	15:40
סיום המסלול	16:00

מסלול 2 - נחל טנפים-הר-שלמה-הר-אדום

מקום	שם
מקום	אחרון
בניסה למסלול	05:30
בניסה לנחל מופלם(בת שבט)	06:30
פיצול בחול-ירוק	11:30
פסגת הר שלמה	13:00
אוכף המטבלטיס	14:30
סיום המסלול	16:00

מסלול 3 - עין נטפים-נחל טנפים-הר שחרות-קניון שחרות

מקום	שם
מקום	און ג' לחניך אחרון
בניסה למסלול	06:30
עין נטפים	09:00
פיצול ירוק-שחרות לבנון צפון	12:00
תצפית הר שחרות	12:30
פיצול אדום-ירוק-בניסה לקניון שחרות	13:30
סיום המסלול	15:00